

Peruskysymyksiä konsernirakenteesta

Uudistuksen johtoryhmä

8.2.2018

Keski-Suomi
2020

Konsernirakenne

- Konsernirakenteella tarkoitetaan yleisellä tasolla organisaation eri toimintojen järjestämistapaa ja johtamisjärjestelmää
- Tyypillisesti konsernirakenteessa pyritään huomioimaan
 - Asiakasnäkökulma (ml. toimijaverkostot, sisäiset asiakkuudet)
 - Tuotannon, henkilöstön ja johtamisen näkökulmat (prosessit ja tuotteistus)
 - Rahoituksen ja talouden läpinäkyvyyden näkökulmat (hinnoittelu ja rahaliikenne)
 - Juridiset näkökulmat (esim. palvelutuotannon eriyttäminen)
 - Muut näkökulmat mm. imago, valtakunnalliset painotukset
- Tyypillisesti konsernirakenteelle asetetaan seuraavia tavoitteita
 - Yksinkertaisuus
 - Joustavuus ja mukautuvuus, ketteryys ja nopeus
 - Johtamisen ja raportoinnin selkeys
 - Kehityshakuisuus (valmistautuminen tuleviin muutoksiin)

Mahdollisia organisointi- ja hallintomalleja

- Brutto- ja nettoyksikkö
 - Tyypillisesti täysin verorahoitteinen toiminta on hallinnollisesti yksinkertaisinta toteuttaa bruttoyksikkömuotoisena
 - Nettoyksiköt ovat tyypillisesti muulle organisaatiolle
- Liikelaitos ja taseyksikkö
 - Kirjanpidollinen eriyttäminen, tyypillisesti markkinaehtoinen (tai) liiketoiminta
- Yhtiö (markkinoilla toimiva tai ns. inhouse-osakeyhtiö)
 - Toiminta on yhtiöitettävä, mikäli palvelutuotannosta vähäistä suurempi osuus myydään organisaation ulkopuolelle
 - Inhouse-yhtiö tuottaa palveluja omistajilleen
- Säätiö
 - Määräysvalta ratkaisee konserniin kuulumisen
- Muita voivat olla mm.
 - Allianssimallit, joissa organisaatiomalli kuitenkin jokin edellä mainituista

Muuta

- Organisaatiomallia rakennettaessa hahmotellaan yleensä myös päätöksenteko-organisaatioita
- Rakenteita ovat mm.
 - Valtuusto ja hallitus
 - Lauta- ja johtokunnat (liikelaitokset ja taseyksiköt)
 - Hallitukset (yhtiöt ja säätiöt)
 - Hallintoneuvosto (johtokuntien ja hallitusten ohjauselimenä)
 - Valiokunnat
 - Jaostot